

Neste svangerskap

Beate kom med sin rosakledde snart to år gamle datter, Betina, på den venstre armen. Datteren ble forløst med et keisersnitt fordi hun lå i tverrleie. Betina trives godt på mors arm og er alltid med når hun kommer til konsultasjon.

Pasient Vi overveier å få et barn til, fortalte Beate.

Lege Føler du deg klar for det? spurte jeg.

Pasient Ja – nå går det så bra med Betina. Hun har fått plass i deltidsbarnehage og jeg er i god form igjen etter forrige svangerskap. Og dessuten ønsker vi jo å ha flere barn, og da er det like greitt å sette i gang nå. Vi synes aldersforskjellen mellom Betina og nestemann blir bra.

Lege Og det er faktisk akkurat hva man finner i undersøkelser om når det lønner det seg å få neste barn. ##1##I gjennomsnitt er det minst risiko for problemer i svangerskapet hvis det påbegynnes etter 18 - 23 måneder. Men statistikk har jo begrenset verdi for den enkelte familie. Det er mye annet å ta hensyn til i en så viktig beslutning##.

Pasient Det er en ting jeg har lurt på. Du vet Betina ble tatt med keisersnitt. Noen sier at man bør vente med å bli gravid i minst fire måneder etter et keisersnitt, mens andre sier det bør gå tre år. Hva er egentlig riktig?

Lege Etter en vanlig keisersnittfødsel er det ikke behov for å utsette neste svangerskap lengre enn om barnet var blitt forløst med en skjedefødsel. Du kan derfor trygt bli gravid nå.

Pasient Tror du nestemann også kommer til å ligge i tverrleie?

Lege Man fant ingen åpenbar grunn til at Betina lå slik så det skyldtes nok mest tilfeldigheter. Sannsynligheten for at nestemann også ligger på tvers er derfor liten, men den er litt større enn vanlig.

Pasient Jeg forstår. Men blir det keisersnitt neste gang også?

Lege Det hender at man må åpne livmoren på langs i stedet for på tvers når et barn ligger i tverrleie. Åpnes livmoren på langs blir den noe svekket. Den tåler derfor en ny fødsel litt dårligere enn om snittet ble lagt på tvers. Jeg skal sjekke hvordan inngrepet ble gjort hos deg. Dersom man benyttet et tverrsnitt så kan du føde normalt hvis ungen ligger rett vei. Men man vil uansett tillegge ditt ønske vesentlig vekt.

Pasient Men jeg vil føde på vanlig måte hvis jeg kan, jeg! Jeg vil helst ikke gå igjennom et keisersnitt på nytt. Jeg hadde mye mer problemer med sår som skulle gro og med smerter enn mine venninner som fødte normalt. Det er mange jenter som tror at man bare løfter ungen ut av magen og lukker igjen og så er alt greitt. Sånn er det bare ikke.

Lege Du har helt rett. Et keisersnitt er tross alt en operasjon. I tillegg til ubehaget etterpå innebærer også inngrepet en risiko for komplikasjoner. Dessuten er det begrensninger på hvor mye du kan løfte de første seks ukene etter fødselen. Og det er jo ikke så greitt når du allerede har et barn. Nei - det er som regel best for både mor og barn at forløsningen skjer på vanlig måte.

Vi ble enige om at jeg skulle be om å få tilsendt kopi av papirene fra fødeavdelingen og orientere Beate om innholdet i dem. Betina vinket farvel til meg da hun tronet på mors arm på vei ut av døren.